

ת"פ 22657/02/14 - מדינת ישראל נגד מ ע, ג ק

בתי המשפט

בית משפט השלום קריית גת

ת"פ 22657-02-14
ת"פ 22633-02-14
22 יולי 2015

בפני: כב' השופטת בכירה רובין לביא

בעניין: מדינת ישראל

נגד

1. מ ע 2. ג ק

המאשימה

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד - עקרבי

הנאשם - 1 בעצמו ובא כוחו עו"ד - פאור

הנאשם - 2 בעצמו וב"כ עו"ד וייס

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

הנאשמים הודו והורשעו במסגרת הסדר טיעון, שהוצג בבית המשפט כבר ביום 14.7.14, יחד עם הנאשם הנוסף בת.פ. 19455-02-14 (להלן: "**בטש**"). לגבי השניים, ההסדר כלל תיקון כתבי האישום ודחיה לקבלת תסקיר, ללא הסכמה עונשית. באשר לבטש, שנעצר עד תום ההליכים, הדיון הופרד על מנת שיגזר דינו בו ביום, וזאת לאחר שגובש הסדר עונשי, על פיו נדון ל- 9 חודשי מאסר, מאסר מותנה של שנה לשנה, וקנס בסך 12,000 ₪.

בעניינו של בטש ציינתי בגזר הדין כי הסדר הטיעון מקל עימו ובא על רקע קשיים ראיתיים ולכן למרות שמדובר ב- 4 אישומים של עבירות מרמה שבוצעו בנסיבות מחמירות, ייחסו לו סיוע בלבד. לגביו גם היה מדובר במי שנכנס לתחומי ישראל שלא כדין. נטען שלא הוכח כי בטש קיבל לכיסו דבר מסכום המרמה.

הנאשמים שבפני הודו והורשעו בכתבי אישום המתוקנים, על פי סדר כרונולוגי, כמפורט:

עמוד 1

אישום שביעי - ב- 2.11.09 רכש נאשם 1 רכב שבוטח על ידי חב'. במסגרת עבודתו כמתרגם לשפת הסימנים בבתי המשפט ובתחנות המשטרה, הכיר אדם אחר, בשם ח א (להלן: "ח"). במועד לא ידוע, עובר ל- 24.10.10, בשעת צהריים, חליפה פגש בנאשם, בקניון הנגב בבאר שבע, ואיים עליו שימסור לידיו את מפתחות הרכב כדי להרוויח כסף. הנאשם מסר לידיו את המפתחות וכעבור שעה השיב לו ח את המפתחות ללא הרכב. ב- 24.10.10 בשעה 15:57 על פי בקשת הנאשם, אשתו, מ ע מסרה ידיעה כוזבת לשוטר בתחנת המשטרה בבאר שבע לפיה הרכב נגנב מפתח ביתם. לאחר מכן הנאשם תבע את חב' הביטוח וקיבל במרמה ב- **14.11.10 סכום של ₪ 8,823** - עבירות של קשירת קשר בצוותא לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, קבלת דבר במרמה בצוותא חדא בנסיבות מחמירות, ומסירת הודעה כוזבת באמצעות אחר.

אישום ראשון - ב- 10.11.10 רכש נאשם 1 בעסקת מימון רכב. בשווי 118,036 ₪, חב' וביטח אותו על ידי חב'. עובר ל- 20.6.11 נפגשו שני הנאשמים ובטש, בשוק בבאר שבע ותכננו "להעלים" את הרכב של נאשם 1 ולדרוש את כספי הביטוח. בהמשך הנאשם 2 ובטש העבירו את הרכב לתחומי האזור ומכרו אותו, למכריו של בטש, שזהותם לא ידועה. ב- 21.6.11 מסר נאשם 1 ידיעה כוזבת בתחנת המשטרה בבאר שבע על פיה הרכב נגנב מביתו ברח' שכם 2 באר שבע, ולאחר מכן תבע הנאשם 1 את חב' הביטוח וקיבל במרמה ב- **31.7.11 סכום של ₪ 31,556.56** וחב' המימון קיבלה סכום של **₪ 69,346.89** - עבירות של קשירת קשר בצוותא לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ולגבי נאשם 1 מסירת הודעה כוזבת.

אישום שני - ב- 31.7.11 רכש נאשם 1 רכב בשווי 114,405 ₪ מחב'. הרכב בוטח בחב'. עובר ל- 20.9.11 פנו נאשמים 1 ו- 2 לבטש, ויחד תכננו "להעלים" את הרכב ולדרוש את כספי הביטוח. במסגרת הקשר נסעו הנאשמים 1 ו- 2 ברכב עד למחסום מעבר לאזור, שם פגשו בבטש, נאשם 2 המשיך בנסיעה עם בטש לתוך האזור ואת הרכב העבירו למכרים של בטש, ולאחר מכן אספו את נאשם 1 במעבר ושובו לבאר שבע עם מפתח הרכב. ב- 21.9.11 מסר הנאשם 1 ידיעה כוזבת בתחנת המשטרה בבאר שבע על פיה הרכב נגנב מביתו, רח'. לאחר מכן תבע נאשם 1 את חב' הביטוח וקיבל במרמה ב- **11.10.11 סכום של ₪ 36,567** ובנק איגוד קיבל סך של **₪ 77,838** - עבירות של קשירת קשר בצוותא לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, קבלת דבר במרמה בצוותא בנסיבות מחמירות ולגבי נאשם 1 מסירת הודעה כוזבת.

אישום רביעי - ב- 25.9.11 רכש הנאשם 1 בעסקת מימון רכב. בשווי 202,167 ₪ מחב' כלמוביל בע"מ. הרכב בוטח על ידי חב'. עובר ל- 27.12.11 א ב גיסו של הנאשם 1, נהג ברכב, בעת שנאשם 1 ואביו נוסעים עמו, וגרם לתאונה. כתוצאה ממנה הנאשם 1 פונה לבית החולים. יום למחרת קשרו הנאשמים יחד עם בטש קשר למכור את למכרים של בטש בתחומי האזור ולדרוש את כספי הביטוח. במסגרת הקשר נאשם 2 העביר את הרכב לידי בטש בתחומי האזור, כשבטש מוביל אותם ברכב שלו. בהמשך נאשם 2 המתין לקבל את המפתח המקורי של הרכב, אותו השיב לנאשם 1. ב- 29.12.11 בשעה 03:31 מסר הנאשם 1 ידיעה כוזבת בתחנת המשטרה בבאר שבע לפיה נגנבה מביתו ברח'. ולאחר מכן תבע נאשם 1 את חב' הביטוח וקיבל במרמה ב- **1.2.12 סכום של ₪ 31,270** וחב' המימון קיבלה **סכום של ₪ 155,904** -

עבירות של קשירת קשר בצוותא לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, קבלת דבר במרמה בצוותא בנסיבות מחמירות ולגבי נאשם 1, מסירת הודעה כוזבת.

לגבי נאשם 1 בלבד:

אישום שיש - ב- 6.6.12 רכש נאשם 1 בעסקת מימון רכב בשווי 185,806 ₪ מחב' כלמוביל בע"מ. הרכב בוטח בחב'. לאחר שהנאשם נמלט ממקום תאונה, הוא יצר קשר טלפוני עם נאשם 2 והם קשרו יחד קשר להעביר את הרכב לבטש בתחומי האזור, ובשעת לילה נסעו השניים ברכב של נאשם 2 לתחומי האזור, שם חבר אליהם בטש, שהגיע ברכב שלו, נאשם 2 המתין, בעוד נאשם 1 עם בטש וחבריו נסעו באזור, שם מסר נאשם 1 את הרכב לבטש. בטש השיב את הנאשם 1 ברכבו לנאשם 2, שהסיע אותו לתחנת משטרת עיריות. ב- 10.2.13 בשעה 05:53 מסר הנאשם 1 ידיעה כוזבת בתחנת המשטרה בעיריות לפיה הרכב נפגע בתאונה והמעורבים בתאונה שדדו ממנו את הרכב. לאחר מכן תבע את חב' הביטוח בניסיון לקבל במרמה את שווי הרכב - עבירות של קשירת קשר בצוותא לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, ניסיון קבלת דבר במרמה בצוותא בנסיבות מחמירות ומסירת הודעה כוזבת.

לגבי נאשם 2 בלבד:

אישום שלישי - עובר ל- 26.11.11 התלונן נאשם 2 בפני נאשם 1 על תקלות ברכב ישן שבבעלותו. לאחר שנאשם 1 שוידא כי ברשות נאשם 2 פוליסת ביטוח מקיף הציע לנאשם 2 לפנות לבטש כדי "להעלים" את הרכב ולזכות בכספי הביטוח וסכום כלשהו מבטש. בהמשך מסר נאשם 2 לבטש את הרכב במחסום המעבר לאזור וקיבל ממנו סכום של 1,000 ₪, מתוכו העביר 200 ₪ לנאשם 1 כחלק מהתגמול. ב- 27.11.11 מסר נאשם 2 ידיעה כוזבת בתחנת המשטרה ב. לפיה הרכב נגנב מביתו ב. לאחר מכן נאשם 2 תבע את חב' הביטוח וקיבל במרמה ב- 25.12.11 סכום של 10,152 ₪ - עבירות של קשירת קשר בצוותא לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, קבלת דבר במרמה בצוותא חדא בנסיבות מחמירות ומסירת הודעה כוזבת.

נתקבלו תסקירים:

מהתסקיר בעניינו של נאשם 1 עולה כי הוא בן. מצוי בהליכי גירושין מאשתו, מנהל מערכת יחסים מחוץ לנישואין, אב ל-3 קטינים, בגילאי עד. הוא גדל במשפחה חרדית, ונולד עם לקות שמיעה. תחילה למד בבית ספר לילדים עם לקויות שמיעה, אך בהמשך שולב בבית ספר רגיל בכיתה מיוחדת. לאחר מכן נשלח לפנימייה בניגוד לרצונו, והתקשה להתמודד עם התנאים. כמו כן, החל לסבול מבעיות ראייה ועבר מספר ניתוחים בעיניים וכיום מוגבל בראייה ומחזיק בתעודת עיוור. לדבריו, בסיום לימודיו השתלב במכינה קדם צבאית והתנדב לשירות צבאי ולאחר השירות פנה למל"ל ונבנתה עבורו תוכנית שיקום שכללה השלמת 12 שנות לימוד וקורס תרגום לשפת הסימנים.

מזה כ- 12 שנה עובד כמתורגמן, בין היתר, עם המשטרה ובתי המשפט, ומשנת 2007 החל לעבוד בתחום זה כעצמאי.

בשנת הוא נישא בשידוך וטוען כי מדובר במערכת יחסים קשה, במהלכה נוצל ואף היה קורבן לאלימות של אשתו ובני משפחתה, וביקש להתגרש לאחר לידת בתו, אך לא קיבל תמיכה מבני משפחתו. אשתו מסרבת לתת לו גט. המשפחה מוכרת ומטופלת ברווחה. לדבריו, סובל מקשיים פסיים ונפשיים שבאים לידי ביטוי במחשבות ואף נסיונות אובדניים. הוא התיחס לנסיבות חייו הקשות בילדותו, מאחר ומשפחתו לא למדה שפת סימנים, ולא השלימה עם החלטתו להפסיק אורח החיים החרדי. שיתף כי נפגע בתאונת דרכים בשנת 2008, וכי הותקף על ידי נאשמים שאת הודעותיהם במשטרה תירגם. כתוצאה, לדבריו, סבל מדיכאון ונאלץ לצמצם היקף עבודתו ונקלע למשבר כלכלי בעקבותיו נפתחו הליכים נגדו בלישכת ההוצאה לפועל. לדבריו, סובל מכאבים פיזיים ובעיות בריאות בגין פונה לחדר המיון. כמו כן, צרך אלכוהול על בסיס יום יומי, אך הפסיק זאת משהחל בקשר הזוגי החדש, שמטיב עמו.

מבדיקה פסיכיאטרית שנערכה לו ב- 23.12.14 עלה כי אובחן כסובל מפוסט טראומה, דיכאונות חוזרים, הפרעת

אישיות גבולית, והפרעה קונברסיבית הגורמת להפרעה בתפקוד, וכשנה הוא מטופל תרופתית ביחידת היום במרכז לבריאות הנפש. בעבר קיבל טיפול קבוצתי ופרטני, אולם מדיווח הפסיכיאטר עולה שהוא לא הצליח להפיק תועלת מהטיפול, שלכן הופסק בדצמבר 2014. הנאשם מעולם לא נזקק לאישפוז פסיכיאטרי, אף שהופנה לטיפול במסגרת המרפאה לנירולוגיה תפקודית על רקע הכאבים הכרוניים מהם סובל והפרעה פוסט טראומטית, אולם הוחלט כי המסגרת המתאימה לו הינה במרכז היום כאמור.

הנאשם לא לוקח אחריות על העבירות ואף טען כי שוקל לחזור בו מן ההודאה. כשנשאל על כך בביהמ"ש הסנגור טען כי אינו חוזר בו מהודאתו.

בשיחות עמם היה נסער, **נטה לייחס האחריות לגורמים חיצוניים, כגון הנאשמים האחרים, אשתו, המשטרה, הוריו.** טען שיש להתייחס אליו כאל ילד קטן שלא יכול לקבל החלטות וכי בשל מצבו הנפשי הוא לא אחראי למעשיו. כמו כן, טען שיש להתחשב בהיותו לקוי שמיעה וראיה, שלאורך השנים סייע לאוכלוסיות החרשים בדרום, **והוא לא סבור שיש מקום להטיל עליו עונש כלשהו, וודאי לא מוחשי.**

שירות המבחן התרשמו כי הוא נושא בקרבו תחושות כעס ותסכול, הוא בעל עמדה קורבנית, מתקשה בבחינה עצמית ונוטה להשליך האחריות על גורמים חיצוניים. הוא מתקשה לתת אמון בסביבה ומאמין כי אחרים בעלי עניין לפגוע בו. הוא מרוכז בקשייו וצרכיו ומתקשה לראות את צרכי האחר וסביבתו. **הוא פועל מתוך שיקולי רווח והפסד ולא בוחן השלכות מעשיו לטווח הרחוק, תוך שמתקשה להציב גבולות פנימיים ולפעול על פי גבולות חיצוניים בהתאם לערכי החברה.** הם התרשמו כי הוא נוקט בדפוסי רציונליזציה ולגיטימציה למעשיו, תוך שהוא עסוק בהשלכת האחריות על האחרים, דבר שלא מאפשר לו בחינה עצמית ולקחת אחריות. ההליך המשפטי הגביר אצלו את תחושת הכעס והקורבנות.

בכל האמור יש להצביע על פי הערכתם על קיום סיכון להתנהגות פורצת גבולות בעתיד. לאור קשייו להפיק תועלת מקשרים טיפולים קודמים והתרשמותם האמורה, הם סבורים כי הוא לא יצליח להפיק כל תועלת מטיפול ולכן נמנעים מהמלצה טיפולית. באשר לעונש ממליצים על עונש מוחשי שיבהיר את חומרת מעשיו, אך כי אם יידון למאסר יש להמליץ לשב"ס לתת תשומת ליבם למצבו הנפשי.

מהתסקיר בעניינו של נאשם 2 עולה כי הוא בן. פרוד, אב ל-2 ילדים, בני תושב. חירש-אילם מלידה, וכן סובל מנכויות נוספות מלידה. הוא מתקיים מקצבת נכות כללית ונכות רפואית של 89% יציבה ודרגת אי כושר 75% יציבה. הוא השלים 12 שנות לימוד במסגרת מתואמת, השלים לימודיו בפנימיה ולמד מסגרות, אך לא עבד בתחום המסגרות, והתפרנס מעבודות מזדמנות, כשמה 8 שנים הוא עובד ב, לאחר שקיבל סיוע במסגרת שיקום תעסוקתי. מחוות דעת המעסיק עולה כי הוא עובד חרוץ ומסור ועובד שם מ-1.3.07.

לדברי הנאשם הוא גדל במשפחה טובה בה מערכת יחסים תקינה, ותיאר יחסים קרובים ומשמעותיים עם אמו, בה חש תלות רגשית. הוא התחתן לפני כ-10 שנים לאישה חירשת הסובלת מבעיות נפשיות ומתקשה לתפקד בתחום ההורי, ואמו מסייעת לו.

מחוות דעת גורמים ברווחה מיום 14.12.14 עולה שהמשפחה מטופלת על ידם וכי **הנאשם אדם טוב לב וותרן, מסור מאוד לילדיו ולאשתו, שמתנהגת כלפיו לעיתים באלימות, אך אינו משיב לה ודואג לה.** בשל אלימות האם, **הילדים הוצאו ממשמורתה, והם באחריות רשות הרווחה וגרים בבית הסבתא, באחריות הנאשם ואחותו.** שירות המבחן התרשמו שהנאשם מתקשה להתמודד עם המשבר ביחסים עם פרודתו וקשיי גידול ילדיו, אחותו מסייעת לו ומתארת אותו כאדם טוב הזקוק לאהבה והערכה, אך היא מתקשה להתמודד עם מעמדו בהליך המשפטי והיא מתייחסת בחומרה

למעורבותו בפלילים. הנאשם מודה בעבירות והתרשמו כי באותו מועד התקשה להפעיל שיקול דעת מעמיק ועד לאחרונה לא היה ער לחומרת המעשים. הוא ניהל קשר ידידותי עם נאשם 1 והם התרשמו שהנאשם 1 נתן לו מענה לו נזקק מאוד, והתייחס אליו כאל דמות חזקה, בעל בטחון, שניתן לסמוך עליו כמעט ללא עוררין. מעמדו של נאשם 1 כמתורגמן הקנה לו מעמד מסוים. כיום מכיר בחומרת מעשיו, בעיקר על רקע המחיר שמשלם. הוא מתקשה להתמודד עם החרדה והפחד מהעונש הצפוי לו והרבה לבכות. הם התרשמו כי הוא בעל קשיים רגשיים על רקע נכותו ובעיותיו הבריאותיות. מדובר במי שמגיל צעיר התקשה להתבטא וסבל מקשיים חברתיים, שהשפיעו על האופן שבו התנהל בחייו. להערכתם התנהגותו מתאפיינת בפסיביות וקושי בשיקול דעת מעמיק כדי להימנע מדחיית הסובבים אותו ונטייתו לרצות את האחרים. הם מתרשמים כי לאור לקיחת האחריות וקיומה של משפחה נורמטיבית תומכת קיים סיכוי טוב לשיקום. הם מודעים לחומרת המעשים ולצורך להעביר לו מסר מוחשי מציב גבולות, אך יחד עם זאת סבורים כי עונש מאסר יגרום לרגרסה ויקשה עליו שיקום בעתיד. כמו כן, בשל מצבו הוא עלול להיפגע על ידי אסירים אחרים במאסר. הוא נמצא בקשר אינטנסיבי עם גורמי הרווחה ונעזר בהם, ולהתרשמותם, ההליך המשפטי מהווה גורם מרתיע מציב גבולות ולכן ממליצים על עונש מאסר קצר בעבודות שירות.

התביעה מפנה למשך התקופה, לשיטתיות ולתחכום שבמעשי המרמה, להיבט הכלכלי, לפגיעה בחיי מסחר תקינים ובשלטון החוק והסדר החברתי, עבירות שנעברו כדי לעשות רווח כספי על חשבון האחר. התביעה מפנה לחשיבות הרבה לשמר יציבות כלכלית של חברות הביטוח והבנקים והאמון של האזרחים במוסדות אלה וכן במשטרת ישראל המנפיקה אישורים לחברות הביטוח. בעיקר מפנים לתעוזה של נאשם 1 שלא בחל לחזור שוב ושוב לאותה תחנת משטרה ולדווח על גניבת רכב. לטענתה, חומרת הענישה לא נגזרת רק מהיקף הפגיעה הכספית, אלא גם מהפוטנציאל הגלום בגרימת נזק למנגנונים ולמוסדות השונים. נאשם 1 על פי הנתען, היה הגורם המרכזי והמשמעותי שהניע את העבירות. במרבית המקרים הוא זה שרכש את כלי הרכב, הוא זה שדיווח דיווחים כוזבים למשטרה ולחברות הביטוח, והוא זה שקיבל במישרין את סכום המרמה.

באשר למדיניות העונשית הנהוגה הפנתה לאסופת פסקי דין, כולל של בית משפט זה, מהן עולה שיש צורך לבטא את סלידת החברה ממעשי המרמה. המתחם העונשי לטענתה בהתייחס לעבירה אחת של מרמה נע בין 6 ל- 36 חודשי מאסר, כשבמקרה הספציפי שבפנינו טוענת למתחם הנע בין 6 - 12 בגין כל אחד מן האישומים, יחד עם קנס משמעותי ומאסר מותנה. לטענתם, גם לאחר החפפת חלקי המאסר מן הראוי לגזור עונשו של נאשם 1 לתקופה שלא תפחת מ- 24 חודשי מאסר בגין כל האישומים וזאת לאחר התחשבות בנסיבותיהם האישיות הלא פשוטות, הנכויות מהן סובלים, בעיותיהם הנפשיות ולמרות עברם הנקי, הודאותיהם בבית המשפט והחיסכון בזמן שיפוטי. שכן, אין נסיבה שתצדיק חריגה לקולא מהמתחם העונשי הראוי. לגבי נאשם 2, טענה למתחם הנע בין 4 - 10 חודשי מאסר בגין כל אישום יחד עם קנס גבוה ומאסר מותנה וסבורים כי לאחר החפפת חלקי המאסרים העונש הראוי 20 חודשי מאסר בפועל וקנס בן אלפי ₪. לדבריה, למרות שלגביו המלצת שירות המבחן היא לעבודות שירות, שכן קיים סיכוי טוב לשיקום, אין מקום ליתן עדיפות כה גדולה במקרה זה, עד כדי חריגה משמעותית מההרף הראוי, מה עוד שלא שולב כלל באפיק טיפולי, למרות הדחיות הרבות שנתבקשו.

הסניגורים טוענים למתחם עונשי נמוך מן המצוין לעיל ומבקשים להסתפק בתקופת מאסר קצרה שישאו בעבודות שירות. אולם לא נתבקשו חוות דעת ממונה בעניינם.

שמעתי בבית המשפט את אחותו של נאשם 1, ח ב שהעידה כי לא היו מודעים כלל לעבירות וכי מדובר במועד משברי.

לדבריה, לפני שנה וחצי - שנתיים שלח הודעה שמתכוון להתאבד ונמצא במצוקה נפשית ומצב כלכלי גרוע. אפילו אוכל לא היה והגננת נאלצה להאכיל אותו. כתוצאה ממעורבותו בפלילים המשפחה התפרקה ואביה אושפז. למרות שהיא נשואה בעצמה ואם לילדים ומצבה הכלכלי לא שפיר, היא מסייעת לו. לדבריה, יש להימנע משליחתו למאסר על רקע מצבו הנפשי ותפקודו הירוד וכי מאסר יפגע בהורים.

כמו כן שמעתי את רב גיסו של הנאשם, שהעיד שאף הוא לא היה מודע כלל למה שקרה וכי סבור שלא מדובר במעשים מתוכננים.

העידה בבית המשפט גב' ס' ש אחותו של נאשם 2, תיארה את אחיה כאדם שחונך לנתינה ומסייע לאמם שהיא כמעט עיוורת. לדבריה, הוא נאלץ להימלט עם הילדים שלו מהבית בשל אלימות אשתו. הילדים בחזקתו ומסרבים לבקר את האמא. לדבריה, מאוד כועסים על מעורבותו של הנאשם בפלילים ולא מבינים זאת, אך מבקשת שהילדים שלו לא יענשו בשליחת אביהם לכלא, שכן הם אמורים להימצא במשמורת שלו והם מאוד תלויים בו ומקבלים טיפול נפשי על רקע מצוקה קשה בה נמצאים ומגלים קשיי התנהגות בבית הספר.

יצוין כי הסניגור הגיש דוח סוציאלי חסוי (נ/2 א') ומסמכים המאמתים את התלונות במשטרה על אלימות האם ומצבו הנפשי של הילד (נ/2 ב' וג').

ב"כ נאשם 2 טען שהרוח החזקה הוא נאשם 1.

ב"כ נאשם 1 טען כי מי שהתמצא בכלי רכב הינו דווקא נאשם 2 והוא שהכיר אנשים שמוכנים לרכוש את הרכב. כמו כן, טוען שבסופו של דבר הם לא הרוויחו כלל, שכן כל העת נזקקו למקדמה לחב' הליסינג לרכישת הרכב הנוסף, וכשקיבלו כספי הביטוח ממילא רוב הכסף עבר לחב' הליסינג.

נאשם 1 נמצא בהליך של פשיטת רגל (נ/3).

לטענת הסניגורים, אף שבטש, שסייע בקשירת הקשר, נדון ל-9 חודשי מאסר, מתחם שאף הוא חורג לקולא, מן הראוי להסתפק בעונש קל מזה.

ב"כ נאשם 2 טוען שבפועל נאשם 2 סייע לנאשם 1, אף שהורשע בעבירה מושלמת.

כמו כן, טוען שמרבית הראיות שנאספו התבססו על גרסת נאשם 2, שהודה, הביע חרטה והפליל את נאשם 1. לטענתו, האירועים זרים לחלוטין לאורח החיים של נאשם 2, שנגרר אחר נאשם 1, וכי עצם המעצר בן מספר ימים היווה חוויה טראומטית, שכן בהיותו חרש, היה מבודד לחלוטין מהסביבה, ללא יכולת לתקשר עם סוהר או עצורים אחרים. לדבריו, העובדה שבטש, שהיה עצור, גיבש הסדר של 9 חודשי מאסר, לא אמור להשליך על עונשו של נאשם 2, שנסיבותיו המיוחדות מצדיקות לחרוג לקולא מהעונש הראוי.

אף שב"כ נאשם 2 לא חולק על המדרג שהוצג על ידי התביעה, טוען כי נאשם 2 לא קיבל ולו שקל אחד.

האם יש מקום להתייחס לכל אחד מן האישומים כאל אירוע נפרד כעתירת התביעה?

בע"פ 5643/14 יחד עם 7738/14 **אחמד עיסא ופורס ריאן נ' מדינת ישראל**, מיום 4.6.15, (להלן: "**הלכת עיסא**") שאזכר את ע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל**, מיום 20.7.14, (להלן: "**הלכת ג'אבר**"), התייחסו

לשאלה זו בפרוטרוט. באותו עניין בית משפט מחוזי מרכז הטיל על המערער 65 חודשי מאסר בפועל במסגרת פרשה שבה הואשמו 13 נאשמים במספר אישומים. בית המשפט גזר הדין בכל אישום ואישום, תוך שציין כי קיימים אמנם קווי דמיון בין האישומים השונים, אולם יש לראות בכל אחד מן האירועים אירוע נפרד, שכן היה באפשרותו לחדול ממעשיו בכל רגע נתון, אך בחר להמשיך.

ציטטו מחוות דעתה של כב' שופטת דפנה ברק ארז בהלכת ג'אבר, שם ציינה כי לשיטתה נקודת המוצא לפרשנות של המונח "אירוע", צריכה להיגזר מהבנת התכלית העומדת ביסוד דרישתו של תיקון 113 כי בית משפט יקדים לגזירת הדין את תחימת גבולותיו של האירוע:

"ביסוד הדברים עומדת ההכרה בערך הנודע לכך שבית המשפט יקבע מתחם ענישה אחד לפעולות שיש ביניהן קשר ענייני הדוק, תוך התייחסות לכך שיתבצעו בדרך זו... התשובה לשאלה מה הם גדרי האירוע תיגזר מניסיון החיים כך שעבירות שיש ביניהן קשר הדוק יחשבו לאירוע אחד. המובן שינתן למונח "קשר הדוק" יתפתח ממקרה למקרה ואין צורך לקבוע אותו באופן קשיח כבר כעת. עם זאת, ניתן לומר כי ברגיל, קשר כזה בין עבירות ימצא כאשר תהיה ביניהן סמיכות זמנים או כאשר תהייה חלק מאותה תוכנית עבריינית, אף כאשר הן בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה... מבחן הקשר ההדוק בוחן את עוצמת הקשר שבין העבירות ולא את השאלה אם ניתנות להפרדה. בהתאם לכך, כאמור, יתכן כי עברייני יבצע מספר רב של פעולות שניתן להפריד ביניהם, ושהוא אף יכול היה לחדול לאחר ביצוע כל אחת מהן, כאשר אין לראות בהן מעשה אחד, אך נכון לראות בהן חלק מתוכנית עבריינית אחת (ולכן גם אירוע אחד)".

כב' השופט פוגלמן אימץ עמדה זו וציין כי להשקפתו "התיבה" אירוע אחד, רחבה דיה לכלול גם פעילויות עברייניות שבוצעו על פני רצף זמן; כללו מעשים שונים; ביחס לקורבנות שונים; ובמקומות שונים. הכל - **כל עוד מהווים מסכת עבריינית אחת**, תוך שעמד על התכלית הפונקציונלית של סעיף 40 יג' לחוק העונשין התשל"ז - לאפשר לערכאה שגזרת את הדין להשוות המקרה למקרים בעלי נסיבות דומות.

גם לגישתו של השופט זילברטל, **"ראוי לאפשר פרשנות רחבה דיה להדרת מונח "אירוע אחד" אשר תשאיר מתחם להפעלת שיקול דעתו של בית המשפט, הן בשל שיקולי יעילות והן השגת תכלית תיקון 113. "בהקשר זה יאמר, כי קביעת מספר מתחמי עונש שלא לצורך עלולה במקרים מסוימים להביא להעלאת רף הענישה באופן שאינו ראוי, על ידי פריטה לפרוטוקול של הרכיבים העונשיים בעניינו של הנאשם ויצירת תחושה לא נוחה של "התחשבות" עמו, העצמה של חומרת מעשיו מעבר למחייב וחריצת דינו מלאכותית. גם בעבר נפסק כי כשמדובר בסדרת עבירות מאותו סוג שנסייבותיהן דומות זו לזו יש להטיל עונש כולל בגין מכלול העבירות, שכן עונש נפרד נראה מלאכותי."**

כב' השופטת בייניש, ברע"פ 5798/00 **ריזי נ' מדינת ישראל**, פד"י נה (3) 1, 12, ציינה שהיתרון של שיטת עונש כולל בכך שמאפשרת להביע עמדה עונשית ראויה ביחס למכלול ההתנהגות הפלילית. כשהרשעה מתייחסת לשורת עבירות המהווה מסכת אחת ואפילו אם ניתן לחלק אותה באופן טכני למספר עבירות, ראוי להטיל בגינה עונש כולל אחד, גם כאשר כל העבירות נגזרות מתכנון עברייני אחד עד שאין לפרוט ההתנהגות לעונשים נפרדים וכך גם כשאין מבוצעות במישור אחד מבחינת הזמן, אך בשל מהותן, מספרן, תדירותן והזיקה ביניהן ניתן לראות בהן מכלול אחד.

המסקנה של בימש"ע **בהלכת עיסא** היתה כי נכון היה לסווג חלק מן העבירות בהן הורשעו כאירוע אחד ואולי אף את כולם שכן כתבי האישום מעידים על תוכנית עבריינית שנמשכה 3 חודשים, במסגרתה ביצעו כל אחד על פי חלקו עבירות שונות בנשק עבור בצע כסף. התוכנית כללה מעשים שונים, אך אין בכך להגדיר כל אחד כאירוע נפרד בפני עצמו ונראה כי מדובר במסכת עבריינית אחת ובין העבירות מתקיים קשר ענייני ברור.

האם במקרה שבפני ניתן לומר שמתקיים קשר ענייני ברור בין האישומים, המצדיק התייחסות כאל מסכת עבריינית אחת?

מתוך בחינה מדוקדקת של האישומים, עולה, כי האירוע המכונן הראשון לגבי נאשם 1, שהינו ללא ספק השותף הדומיננטי והיוזם, היה האישום השביעי, שהינו הראשון מבחינה כרונולוגית. אף שלטענת הנאשם 1 אויים למסור את המפתחות, בסופו של דבר נהנה ממעשיו של ה"מאיים", למד כי טוב, ואף שיתף בשיטה את נאשם 2, תוך שנעזר בבטש להעלמת כלי הרכב בשטחי הרשות. נאשם 2 בשלב מסוים אף ביקש מנאשם 1 לסייע לו להיפטר באופן דומה מהרכב שלו ולכן האישום השלישי, הינו המקרה היחיד בו נאשם 2 מסר ההודעה הכוזבת במשטרה, אף שהתמורה שקיבל עבור רכבו הייתה בסה"כ כ-10,000 ש"ח. לאור **הלכת ג'אבר ועיסא** מדובר במסכת עובדתית אחת, הקשורה באופן ישיר, ולכן בארוע אחד.

אציין כי לאור הפרשנות המרחיבה האמורה של בית משפט עליון יש לשאול, מה הזיקה בין סעיף 86 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982 לבין סעיף 40 יג' לחוק העונשין התשל"ז-1977 המתייחס לריבוי עבירות.

סעיף 86 לחוק סדר הדין הפלילי קובע כי :

"מותר לצרף בכתב אישום אחד כמה אישומים אם הם מבוססים על אותן עובדות או על עובדות דומות או על סדרת מעשים הקשורים זה לזה עד שהם מהווים פרשה אחת;..."

בסעיף 40 יג' לחוק העונשין מצא המחוקק לציין מפורשות כי :

"אם הרשיע בית משפט נאשם בכמה עבירות המהוות אירוע אחד יקבע מתחם הולם לאירוע כולו ויגזר עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע, אולם אם הורשע בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם לכל אירוע בנפרד ורשאי בית משפט לגזור עונש נפרד לכל אירוע, או עונש כולל לכל האירועים.

לשון אחרת: אם על פי החוק ניתן להאשים בכמה אישומים רק אם הם מתבססים על אותן עובדות וקשורים זה לזה עד שמהווים פרשה אחת, ואם על פי ההלכות האמורות של בימש"ע במקרה שכזה מדובר באירוע אחד- נראה כי מטבע הדברים לא ניתן לראות במספר אישומים שבכתב אישום אחד יותר מאירוע אחד.

לאור מבחן הקשר הענייני האמור, מצאתי לגזור גזר דין אחד, אך מצאתי להתחשב במספר הרב של המקרים והעבירות.

באשר למתחם העונשי הראוי:

הערך החברתי המוגן הינו זכות הקניין הבסיסית של האזרח, שהינה זכות חוקתית מוגנת , וכן הצורך לשמור

על יחסי מסחר הוגנים ועל אמון הציבור במוסדות הפיננסיים, כגון בנקים וחברות הביטוח, וכן במשטרת ישראל, המנפיקה אישורים על גניבות כלי רכב לחברות הביטוח. כמו כן הצורך להגן על שלווה נפשו, בטחון וחירות פעולתו של הפרט - הקשור באופן מהותי להתנהלותם התקינה של בני אדם בחברה. ההגנה על ערכים אלה הכרחית על מנת להבטיח את שלום הציבור ויכולתו לנהל אורח חיים נורמטיבי.

הסניגור הפנה לת.פ. (שלום-באר שבע) 24377-10-12 **מדינת ישראל נ' כרמלי**, עבירה של מסירת הודעה כוזבת וכן לנאשם נוסף עבירה של ניסיון קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות: העברת רכב תמורת תשלום לשטחי הרשות ודיווח כוזב למשטרה וניסיון לקבל במרמה כספי הביטוח בסך של 23,000 ₪. הם הודו במסגרת הסדר שלא כלל הסכמה עונשית. נאשם 2 נותר נכה וסובל מתסמונת פוסט טראומטית בעקבות תאונת דרכים וליקויים בריאותיים שונים כולל בתחום בריאות הנפש. נאשם 1, רווק, שבשל מצבו הנפשי של אביו נטל עליו תפקיד הורי. שירות המבחן המליצו לגבי נאשם 1, להסתפק בשל"צ, התחייבות וביטול ההרשעה, ולגבי נאשם 2, בן המליצו על מאסר מותנה וקנס, שכן התנער מאחריות לעבירה. בית משפט סירב לבטל ההרשעה, אך הסתפק בעונשי מאסר על תנאי, קנס ולנאשם 2 גם של"צ.

ברע"פ 7344/14 **עבד אל חכים אינאסי נ' מדינת ישראל**, הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות זיוף ומרמה, רכישת כרטיסי אשראי מזויפים וביצוע עסקאות באמצעותם, בית משפט שלום גזר 14 חודשי מאסר. ערעור המדינה התקבל ובית משפט מחוזי השית 26 חודשי מאסר. בית משפט עליון דחה את הבקשה וציין כי מדובר בעונש הולם וראוי בשם לב לתכנון המוקדם, לשיטתיות, לתקופה הארוכה בה פעל, לאפקט המצטבר של ריבוי העבירות ומידת חומרתם ולאינטרס הציבורי שנפגע שעניינו שמירה על רכוש הזולת וחיי מסחר תקינים. עם זאת, ניתן משקל לנסיבות האישיות של המבקש וליתר השיקולים לקולא וכדברי בית המשפט המחוזי: **"... על הענישה הנגזרת במקרים מן הסוג הנדון לבטא סלידתה של החברה ממעשיהם של עברייני המרמה, ולהבהיר היטב, כי כספי הציבור אינם הפקר".**

לפיכך, נקבע מתחם עונשי בגין כלל העבירות **הנע בין 24 חודשי מאסר ל- 48 חודשי מאסר** ובהתחשב בכך שזו הרשעה ראשונה הסתפק בית משפט מחוזי ב- 26 חודשי מאסר בלבד ובעיקר משום שערכאת ערעור איננה ממצה הדין עם הנאשם. אלמלא כן, העונש היה חמור אף יותר.

ברע"פ 4760/14 ואח' **אדוארד קיסלמן נ' מדינת ישראל**, היה מדובר במספר מבקשים שהורשעו על פי הודאותיהם במסגרת הסדר טעון שלא כלל הסכמה עונשית, בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, הונאה בכרטיס חיוב בנסיבות מחמירות (ריבוי עבירות) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (ריבוי עבירות), כששניים מתוכם הורשעו גם בשתי עבירות של ניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות ואחד הורשע בקשירת קשר לביצוע פשע, סיוע להונאה בכרטיס חיוב (ריבוי עבירות) וסיוע בקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (ריבוי עבירות). עניינו של האחד נדון בפני שופט אחד וענינם של האחרים נדון בפני שופט אחר שראה במסכת שבה הורשעו המעורבים אירוע עברייני אחד וקבע כי מתחם הענישה ההולם מצוי בטווח שבין 6 חודשי מאסר בעבודות שירות לבין 3 שנות מאסר בפועל, בעוד השופט האחר סבר אף הוא שיש לקבוע מתחם הולם אחד, אך קבע כי המתחם ההולם בטווח שבין 10 חודשי מאסר ל- 24 חודשי מאסר. בהתאם הושתו עליהם עונשי מאסר הנעים בין חודש ליום לבין 16 חודשים (כולל הפעלת תנאים). בית משפט מחוזי החמיר בעונשם וגזר עליהם תקופות מאסר ממושכות יותר שנעו בין 10 חודשי מאסר ל- 38 חודשי מאסר (לא כולל הפעלת מאסרים מותנים).

הבקשות לבית משפט עליון התייחסו לפער המשמעותי בענישה ולאופן ההתייחסות למכלול העבירות. בית משפט עליון סבר שיש ליתן רשות ערעור ולקבל באופן חלקי את הערעורים, לא משום שהתעוררה שאלה בעל חשיבות משפטית

אלא לאור הנסיבות המיוחדות הנובעות מהפער החריג בענישה וכן לאור העיקרון לפיו ערכאת ערעור אינה נוטה למצות הדין עם הנאשם, ולכן העונש לא יחרוג באורח מופרז לחומרה. נקבע כי מטרתו של תיקון 113 לחוק העונשין, בין היתר, לצמצם את פערי הענישה מקום שאינם מוצדקים והצורך לשקול נסיבות נוספות שאינן קשורות לביצוע העבירה לצורך גזירת העונש המתאים לנאשם. ההחלטה להחמיר בעונש התבססה על השיקול המכריע של התייחסות למספר אירועים ולא לאירוע אחד. בעניין זה סבר בית משפט עליון שיש להתייחס לכל האישומים כאירוע אחד וכי נושא זה יבחן על פי מבחן "הקשר ההדוק" והשאלה מתי מספר מעשים או עבירות יחשבו אירוע אחד לצורך קביעת מתחם העונש ההולם יבחן על פי הקשר הקיים ביניהם, כגון, כאלה שנעשו בסמיכות זמנים ולכן מהווים חלק מאותה תוכנית עבריינית, ואפילו בוצעו לאורך תקופת זמן שאיננה קצרה, וגם כשניתן היה להפריד ביניהם ולחדול לאחר ביצוע כל אחת מן העבירות, יחשבו בכל זאת כאירוע אחד שביחס אליו יקבע מתחם ענישה אחד על פי הלכת ג'אבר.

בית משפט עליון קבע מתחם הנע בין 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין 36 חודשי מאסר, והפחית מעונשי המאסר באופן שנע בין 6 חודשי מאסר בעבודות שירות לבין 32 חודשי מאסר (לא כולל הפעלה של מאסרים מותנים).

בת.פ. 6468-03-11 (מחוזי-באר שבע) **מדינת ישראל נ' עמר ואח'**, הודה הנאשם בסדרת מעשי מרמה באמצעות הטלפון, עת היה אסיר. המדינה הסכימה לראות במעשים עבירה אחת של החזקת חפץ אסור (מכשיר הטלפון ובאמצעותו ביצע העבירות). לנאשם היו הרשעות קודמות בעבירות מרמה בגין נדון למאסר. בית משפט קבע שכל פגיעה בכל נפגע מהווה מעשה נפרד ואירוע נפרד, מדובר במעשה מרמה נקודתי עם היבטים לחומרה, טווח הענישה רחב מאוד ויכול לנוע בגין כל מעשה ממאסר על תנאי ושל"צ עד שנת מאסר, ואפילו יותר כשהמתחם המדויק לכל מקרה יושפע מהשאלה של מידת הנזק, אם הנזק נגרם לאדם יחיד או לחברה מסחרית ואף הוסיף שאין צורך להיכנס לפרטי הפרטים של כל מתחם מדויק לכל מעשה נפרד. עם זאת לענין המכלול, מספר הפעמים, ריבוי הנפגעים והפגיעה הכלכלית השיטתית חייבים להביא לענישה מחמירה שאיננה מאפשרת הימנעות ממאסר בפועל. מסקנתו הייתה שהפרשיה עצמה חמורה מאוד, אף אם אין חומרה יתרה בכל מקרה ומקרה.

ציינו כי מתחם הענישה הראוי למכלול המעשים צריך לקחת בחשבון שלא מדובר במעשים שגרמו נזק כלכלי משמעותי מחד גיסא, אך לתת משקל לריבוי המעשים, ריבוי הקורבנות, התכנון, ההתמדה ומסוכנות השיטה מאידך גיסא. להערכת בית המשפט המתחם לפרשה כולה נע בין 6 חודשי מאסר ולו בעבודות שירות ל-6 שנות מאסר כפי שהגבילה עצמה התביעה. בסופו של דבר, גזר דינו ל-4 שנות מאסר בפועל ושנה על תנאי.

מצאתי כי בגין עבירה אחת של מרמה, מסוג עוון, בנסיבות שאינן חמורות, על ידי מי שעברו נקי, המתחם ינוע בין אי הרשעה, להרשעה, עם עונש מרתיע, וללא מאסר. בגין ריבוי עבירות מרמה, או עבירות מרמה הנעברות בנסיבות חמורות, הבאות לידי ביטוי בתחכום ובתכנון המוקדם, בשיטתיות, בפגיעה בקרבתות, בסכום המרמה, וכיוצ"ב, העונש יהא מאסר, שינוע בין 6 חודשים ל-36 חודשים. אם נלוות להן עבירות נוספות כגון מסירת הודעה כוזבת למשטרה, המתחם ינוע בין 12 חודשים ל-36.

ככל שמדובר בעבירות רבות יותר, ובמועדים שונים המתפרשים על פני תקופה ארוכה, ומעשים שיש בהם להעיד על התנהגות עבריינית רצדיביסטית ונמשכת, וככל שמדובר בסכומי מרמה בעלי היקף גדול במיוחד, כן יש להעלות הרף, והמתחם ינוע בין 24 חודשים ל-48 ואף למעלה מזה.

במקרה שבפני, כאמור, התביעה סבורה כי מדובר במספר אירועים ועותרת ל-24 חודשי מאסר לנאשם 1 ול-20 חודשי

מאסר לנאשם 2, בעוד הסניגורים מבקשים להסתפק במאסר אותו ישאו בעבודות שירות.

אזכיר שוב כי עונשו המוסכם של בטש היה 9 חודשי מאסר, וזאת בהיותו מסייע, שלא הוכח כי קיבל תמורה עבור התיווך. הוא גם לא הואשם במסירת הודעה כוזבת, אף שהואשם בכניסה לישראל שלא כדין.

אף שבפועל לא קיבלו הנאשמים לידיהם סכומי כסף גדולים, שהרי נאלצו להעביר מכספי הביטוח לחברות המימון או לבנק, מדובר לכן בסכומים גדולים ובמספר רב של עבירות שנעברו בנסיבות מחמירות, בתכנון מוקדם, בשיטתיות, על פני תקופה ארוכה, תוך ניצול האימון שניתן בהם, והעובדה שנאשם 1 מוכר למשטרה במסגרת עבודתו כמתורגמן, ולכן המתחם העונשי הראוי נע בין 15 חודשים ל-36.

האם יש הצדקה להפחית מהמתחם הראוי לקולא משיקולי שיקום?

בע"פ 1903/13 **חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל**, המערער הורשע במסגרת הסדר בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, בידוי ראיות, מסירת ידיעה כוזבת ועבירות של החזקה ונשיאת נשק ובית משפט השית עליו 15 חודשי מאסר בפועל והיתרה על תנאי. בית משפט עליון קיבל את הערעור בחלקו ופסק כי תיקון 113 קובע בחינה בת 3 שלבים שבית המשפט צריך לקיים לצורך קביעת העונש: קביעת מתחם העונש ההולם את נסיבות המקרה הקונקרטי. בשלב זה יבחנו מכלול השיקולים הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה;

בחנית קיומם של חריגים המצדיקים סטיה מהמתחם שנקבע, העוסקים בשיקומו בשל פוטנציאל שיקומי משמעותי או בצורך מיוחד בהגנה על הציבור;

אם לא מצא בית משפט לחרוג ממתחם העונש שקבע, יקבע עונשו של הנאשם בתוך המתחם ובשלב זה על בית משפט לשקול נסיבותיו האישיות ונסיבות אחרות שאינן קשורות לביצוע עבירה, אם מצא לנכון לעשות זאת.

בית משפט קבע שהמקרה שבפניו נמצא בגדר המקרים החריגים, אף שהמתחם שנקבע על ידי בית משפט, סביר, ויש להותירו על כנו, והוא הולם את נסיבות המקרה, את החומרה שיש לייחס למכלול המעשים. אולם, לצד זאת יש מקום להתערב בשלב השני נוכח קיומם של נתונים המעידים על פוטנציאל שיקומי גבוה במיוחד באופן המצדיק חריגה ולכן הופחת העונש מ- 15 חודשי מאסר ל- 10 חודשים.

בעניין זה מפנה התביעה לרע"פ 7683/13 **דוד פרלמן נ' מדינת ישראל**, ולקביעה כי יש להצביע על **פוטנציאל שיקומי גבוה** כשעל קיומו של פוטנציאל זה ניתן ללמוד גם מעברו של הנאשם, משיתוף הפעולה שלו עם רשויות החוק, וקיומה של תמיכה והתגייסות משפחתית לצידו.

כמו כן מפנה לרע"פ 3711/13 **ניסים הושיאו נ' מדינת ישראל**, שם נפסק כי הטענה כאילו שיקולי שיקום בעל מעמד בכורה, אינה משקפת את המצב המשפטי עובר לתיקון 113 או לאחר כניסתו לתוקף. נקבע כי המחוקק לא מעניק עדיפות ברורה לשיקולי שיקום על פני שיקולים אחרים, כגון, שמירה על שלום הציבור או שיקולים של הרתעה וקבע כי התחשבות בשיקולי שיקום נתונה לשיקול דעת בית משפט ואיננה בגדר חובה.

מצאתי לאבחן בין עונשיהם של נאשמים 1 ו - 2:

מהתמונה המתוארת עולה בברור כי נאשם 1 היה הגורם הדומיננטי והיוזם, הוא זה שהחל בביצוע העבירות, אף שלגרסתו הונע לכך על ידי חליפה . הוא זה שגילה עזות מצח, ביצע את עסקאות הרכישה של כלי הרכב באמצעות חברות מימון, ורכש פוליסות הביטוח של מרבית כלי הרכב ; הוא שיזם ומסר ההודעות הכוזבות במטרה במרבית המקרים, והוא שקיבל לידיו את כספי המרמה מחברת הביטוח, למעט באישום הרלבנטי לנאשם 2 בלבד.

בעוד נאשם 1 מתנער מאחריותו למעשים ומטיל האשם על כל גורם אחר אפשרי, נאשם 2 נטל אחריות מיד , הביע צער וחרטה, והוא זה שחשף השתלשלות האירועים והעובדות, והפליל האחרים.

הערכת שירות המבחן בדבר התלות הרגשית שגילה נאשם 2 בנאשם 1, שנשא כלפיו עיניו, תואם התרשמות ביהמ"ש מן הסיטואציה ומהמבנה האישיותי של השניים.

נאשם 2 , בניגוד לנאשם 1, הינו בעל סיכוי להשתקם, ולכן בשונה מנאשם 1, הסיכון הנשקף ממנו נמוך יותר. מאידך גיסא, לא ניתן להתעלם מנסיבות חייהם הקשות של שניהם, בין היתר בשל נכויותיהם, וכן ממצבם הנפשי הרעוע , בעיקר של נאשם 1, וכן למצבם הכלכלי הקשה ולעובדה שנאשם 2 קיבל חזקה על ילדיו עם אחותו, המתקשה לטפל בהם לבדה.

לאור האמור, מצאתי להתחשב בנאשם 2 ולהפחית במידה ניכרת מהמתחם העונשי הראוי משקולי שיקום אך לצערי לא מצאתי הצדקה לעשות כן לגבי נאשם 1. למרות זאת, בשל נסיבותיו האישיות הקשות שתוארו, אתחשב אף בו, ואסתפק בעונש בגבול התחתון של המתחם אף שאני מודעת למשמעות הקשה שתהא למאסר בכלא על שניהם .

טובת הציבור דורשת כי הנאשמים ישאו במחיר מעשיהם. יהא על שב"ס לדאוג לתמיכה נפשית ראויה ולהגנה על הנאשמים במסגרת הכלא כדי למנוע פגיעה בהם.

כמו כן אף שמדובר בעבירות שבוצעו על רקע מצוקה כלכלית, בעלות אופי פיסקאלי , בשל מצבם הכלכלי הקשה אסתפק בקנסות שאינם גבוהים במיוחד.

לאור כל האמור אני גוזרת על הנאשמים עונשים כדלקמן:

על נאשם 1:

1. מאסר בפועל לתקופה של 15 חודשים, בניכוי התקופה שהיה עצור, מ- 3.2.14 עד 7.2.14.

2. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שלא יעבור עבירה מהעבירות בהן הורשע.

3. קנס בסך 4000 ₪, או 100 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב- 10 תשלומים שווים ורצופים החל מה-10.7.16

אם לא ישלם אחד מן התשלומים במועד יעמוד כל הסכום לפרעון מיידי.

4. יחתום על התחייבות בסך 12,000 ₪ להימנע מביצוע העבירות בהן הורשע במשך 3 שנים מהיום.

אם לא יחתום על ההתחייבות, יאסר למשך 90 ימים.

נאשם 2:

1. 8 חודשי מאסר בניכוי התקופה שהיה עצור.

2. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שלא יעבור עבירה מן העבירות בהן הורשע.

3. קנס בסך 2000 ₪, או 40 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-10 תשלומים שווים ורצופים החל מה-10.1.16.

אם לא ישלם אחד מן התשלומים במועד יעמוד כל הסכום לפרעון מיידי.

4. יחתום על התחייבות בסך 10,000 ₪ להימנע מביצוע העבירות בהן הורשע במשך 3 שנים מהיום.

אם לא יחתום על ההתחייבות, יאסר למשך 90 ימים.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה והודעה היום ו' אב תשע"ה, 22/07/2015 במעמד הנוכחים.

רובין לביא, שופטת בכירה

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

אני מורה על עיכוב ביצוע המאסר בלבד למשך 45 יום לצורך הגשת ערעור, ובתנאי שהערבויות והפקדון שניתנו עמוד 13

במסגרת תנאי שחרור, יעמדו להבטיח התיצבותם לדיון בבית משפט מחוזי ובמידת הצורך להבטיח עמידה ביתר רכיבי העונש. כמו כן, בתנאי שתעוכב יציאתם מן הארץ. אם בידיהם דרכונים, עליהם להפקיד במזכירות בית המשפט.

אם לא יוגש ערעור, עליהם להתיצב בתאריך 6.9.15 שעה 8:00 במחלקת קליטה והצבה בשב"ס, באר שבע.

ניתנה והודעה היום ו' אב תשע"ה, 22/07/2015 במעמד הנוכחים.

רובין לביא , שופטת בכירה

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

יוכלו להפקיד את דרכניהם במזכירות בית משפט בבאר שבע תוך 24 שעות, אולם אין לשחררם כל עוד לא ישלח צו עיכוב יציאה מן הארץ על ידי מזכירות בית משפט לביקורת הגבולות.

ניתנה והודעה היום ו' אב תשע"ה, 22/07/2015 במעמד הנוכחים.

רובין לביא , שופטת בכירה